

ПАСХА У ДЕТАЛЯХ: ОСТАННІ ДНІ ІСУСА

CBN
EMMANUIL

ПАСХА У ДЕТАЛЯХ: ОСТАННІ ДНІ ІСУСА

План для щоденного читання

- 1. Вступ**
- 2. Тріумфальний в'їзд до Єрусалиму**
- 3. Очищення Храму**
- 4. Великодня вечеря**
- 5. Суперечка про велич**
- 6. Гетсиманський сад**
- 7. Розп'яття**
- 8. Воскресіння**
- 9. Висновки та застосування**

Вступ

Кожне з чотирьох Євангелій приділяє велику увагу останньому тижню життя Ісуса і, ще детальніше описує останні кілька годин перед Його смертю.

Чому це так важливо? Смерть і воскресіння Ісуса — кульмінація, ключовий момент плану порятунку людства. Але також це подія, що формує фундамент віри послідовників Христа — у тому числі тих, хто сьогодні приймає Спасіння. Перемога над гріхом, життя у надії стало доступне нам завдяки хресній смерті Ісуса і Його воскресінню — тому, що сталося дві тисячі років назад.

Апостол Павло сказав: «про Сина Свого, що тілом був із насіння Давидового, і об'явився Сином Божим у силі, за духом святости, через воскресення з мертвих, про Ісуса Христа, Господа нашого» (Послання до Римлян 1:3-5).

Єврейський Месія, обіцаний Богом Ізраїлю, Син Божий, помер на римському хресті — символі могутності Риму. Але Бог-Отець воскресив Його з мертвих, підніс у славу, посадив по праву руку від Себе. Через Його воскресіння Бог обіцяє воскресіння до вічного життя кожному, хто вірує в Ісуса.

Наближається Великдень, і ми пропонуємо зануритися в подробиці дивовижної історії смерті й воскресіння Спасителя. Це допоможе нам усвідомити цінність і актуальність того, що відбулося на Голгофському хресті.

Запрошуємо разом з авторами Євангелій дослідити ключові події останнього тижня земного життя Христа і подробиці останніх годин перед Його смертю. Ми також розглянемо історичний контекст, що допоможе нам розкрити ці події глибше.

Тріумфальний в'їзд до Єрусалиму

«І ото, як наблизився до Вітфагії й Віфанії, на горі, що Оливною зветься, Він двох учнів послав, наказуючи: Ідіть у село, яке перед вами; увійшовши до нього, знайдете прив'язане осли, що на нього ніколи ніхто із людей не сідав. Відв'яжіть його, і приведіть. Коли ж вас хто спитає: Нащо відв'язуєте?, відкажіть тому так: Господь потребує його. Посланці ж відійшли, і знайшли, як Він їм був сказав. А коли осли стали відв'язувати, хазяї його їх запитали: Нащо осли ви відв'язуєте? Вони ж відказали: Господь потребує його. І вони привели до Ісуса його, і, поклавши одягу свою на осли, посадили Ісуса. Коли ж Він їхав, вони простилали одягу свою по дорозі. А як Він наближався вже до сходу з гори Оливної, то ввесь натовп учнів, радіючи, почав гучним голосом Бога хвалити за всі чуда, що бачили, кажучи: Благословенний Цар, що йде у Господнє Ім'я! Мир на небесах, і слава на висоті!» (Від Луки 19: 28-39).

Ісус прийшов до Єрусалиму святкувати єврейський Песах. Закон Мойсея вимагав, щоб кожен здоровий чоловік-єврей поставав перед Господом три рази на рік (Вихід 23:14-15; Повторення Закону 16:16). Але у першому столітті далеко не всі могли тричі за рік відвідувати Єрусалим. Євреї намагалися виконувати цю біблійну заповідь, проте хтось міг побувати у Святому місті лише раз на кілька років або всього один раз за все життя. Однак, Лука розповідає нам, що сім'я Ісуса здійснювала великоднє паломництво щорічно (Луки 2:41). Ісус продовжував це, коли став дорослим. І ось, Він приходить до Єрусалиму на хвилі своєї популярності, і народ Ізраїлю очікує, що Він стане їх Спасителем у буквальному розумінні цього слова. Вони чекали (політичного) звільнення від римського гніту.

Його учні кричали: «Благословенний Цар, що йде у Господнє Ім'я! Мир на небесах і слава в вишніх!» Але тоді, коли Ісус прийшов до Єрусалиму, час спокути для народу Ізраїлю ще не настав. У Бога був інший план для Нього: страждання і хресний шлях.

Ми не завжди розуміємо, що Бог робить і куди Він нас веде. Ми хочемо знати майбутнє, розуміти знамення часів, але Ісус говорить: «То не ваша справа знати час та добу, що Отець поклав у владі Своїй» (Діяння 1:7).

Чи можемо ми довіряти Богу, не знаючи Його термінів і планів для нашого життя? Учні раділи, сподіваючись на швидке визволення, проте попереду був хрест!

МОЛИТВА

Батько Небесний, моє життя у Твоїх руках. Я довіряю Тобі, навіть якщо не розумію, що відбувається. Але я знаю, що у Твоєму плані за смертю слідує воскресіння! Амінь.

Очищення Храму

«А коли Він у храм увійшов, то почав виганяти продавців, до них кажучи: Написано: Дім Мій дім молитви, а ви з нього зробили печеру розбійників. І Він кожного дня у храмі навчав. А первосвященники й книжники й найважливіші з народу шукали, щоб Його погубити, але не знаходили, що вчинити Йому, бо весь народ горнувся до Нього та слухав Його» (Євангеліє від Луки 19:45-48).

Єрусалимський Храм був центром релігійного життя єврейського народу. Він розташовувався на Храмовій горі та служив єдиним дозволеним місцем жертвоприношень Єдиному Богу. Жертви приносилися священники і левіти, а первосвященники контролювали фінансову діяльність у Храмі — наприклад, продаж жертвних тварин.

В'їхавши триумфально у Єрусалим, Ісус увійшов у храм і вигнав з нього торговців. Ісус кинув виклик корупції, проте його дії не були спрямовані проти храму — вони були націлені проти первосвященників. Він гнав торговців, цитуючи уривки з Книги Ісаї і один уривок з книги Єремії: «"Дім Мій буде домом молитви", а ви з нього зробили печеру розбійників». Лука підкреслює, що сцена у Храмі підштовхнула священників і книжників до того, що вони почали шукати спосіб Його вбити. Але це не можна було зробити відкрито, тому що натовп слухав Ісуса.

Під час розкопок у Єрусалимі археологи виявили дома первосвященників. Їх знахідки підтвердили, що служителі Храму жили у багатстві й розкоші. У найбільшому з будинків знаходилися унікальні твори мистецтва: фрески, імпортований римський фарфор і скляні вироби ручної посуду, підписані художником Єніоном Сидонським.

Первосвященники були елітою, але популярність Ісуса чимдуж зростала і загрожувала їх владі та добробуту. Священники прагнули за всяку ціну захистити свою владу і гроші, їм було необхідно зберегти це. Ісус був загрозою, і ця небезпека спонукала священників шукати Його смерті.

Ті ж сили діють в нашому світі і сьогодні. Близьк владі й грошей підштовхує багатьох здійснювати вчинки, що Бог зневажає. Цитуючи книгу Ісаї, Ісус закликав людей звернутися до Бога і Його шляхів. Сьогодні Він закликає нас робити те саме. Нам потрібно берегтися від спокус, підкорятися Богу щодня і дозволяти Йому правити і царювати у нашому житті!

МОЛИТВА

Батько Небесний, допоможи нам і сьогодні жити праведно у цьому розбещеному світі! Ми підпорядковуємо свою волю і шляхи Тобі, нашому Богу. Веди нас шляхами праведності, заради Твого імені. Амінь!

Великодня вечерея

«А коли настав час, сів до столу, і апостоли з Ним. І промовив до них: Я дуже бажав спожити цю пасху із вами, перш ніж муки прийму. Бо кажу вам, що вже споживати не буду її, поки сповниться в Божому Царстві вона. Узявши ж чашу, і вчинивши подяку, Він промовив: Візьміть її, і поділіть між собою. Кажу ж вам, що віднині не питиму Я від оцього плоду виноградного, доки Божеє Царство не прийде. Узявши ж хліб і вчинивши подяку, поламав і дав їм, проказуючи: Це тіло Моє, що за вас віддається. Це чиніть на спомин про Мене! По вечері так само ж і чашу, говорячи: Оця чаша Новий Заповіт у Моїй крові, що за вас проливається. Та однак, за столом ось зо Мною рука Мого зрадника. Бо Син Людський іде, як призначено; але горе тому чоловікові, хто Його видає! А вони почали між собою питати, котрий з них мав би це вчинити?» (Євангеліє від Луки 22:14-23).

Старий Завіт описує традиції, яких євреї ретельно дотримувалися. У вечір Пасхи (Песах) група людей або чоловік, який представляв цю групу, приносив жертвовного агня до Храму і там його заколював. Це була єдина жертва, коли той, хто приносив жертву, заколювали її замість храмових священників.

Відповідно до Старого Заповіту, учасники пасхальної вечері повинні були їсти її у присутності Господа. Крім поїдання ягня, на вечері випивали дві чаші вина — одну до їжі й одну після — згадували у короткій формі історію Виходу та співали кілька пісень.

Пасхальна вечерея сама по собі не була застіллям, але формою спогаду того, що Бог зробив для синів Ізраїлю, коли звільняв їх з єгипетського рабства. Ось чому Ісус, передаючи чашу учням, закликав їх: «Робіть це на спомин про Мене». Так само як Бог закликав синів Ізраїлю, Він закликає Своїх послідовників пам'ятати про дане Ним спасіння й святкувати його.

У суєті ми забуваємо радіти викупленню, що отримали від Христа. Але Бог використовує священні моменти, щоб надати нам можливість зупинитися й оживити у пам'яті благодіяння, які Він зробив для нас.

Пам'ятайте! Не забувайте! Обов'язково святкуйте Його чудесне спасіння у вашому житті!

МОЛИТВА

Батько, ми пам'ятаємо Твоє могутнє викуплення. Ми святкуємо своє визволення, завдячуючи Тобі! Амінь.

Суперечка про велич

«І сталося між ними й змагання, котрий з них уважатися має за більшого. Він же промовив до них: Царі народів панують над ними, а ті, що ними володіють, доброчинцями звуться. Але не так ви: хто найбільший між вами, нехай буде, як менший, а начальник як службовець. Бо хто більший: чи той, хто сидить при столі, чи хто прислуговує? Чи не той, хто сидить при столі? А Я серед вас, як службовець» (Св. Євангеліє від Луки 22:24-27).

Лука пише про суперечку між учнями Ісуса, що виникла під час пасхальної вечері. Учні почали обговорювати, хто з них буде більшим. Ісус відгукнувся на цей спір дивним закликком бути слугами, ґрунтуючись на біблійній історії про Якова та Ісава.

Згадка Ісусом «царів народів (язичників)» — це посилення до Риму. Всі дії Риму ґрунтувалися на одному правилі: «Сильний встановлює правила». Ісус же наказав Своїм послідовникам не бути жертвами такого мислення. У Його царстві, велич не досягається методами римлян; навпаки, вона приходить через послух Богу і Його правилам, через служіння.

Ісус ніби говорить: «Ми служимо Богові через любов, а не заради нагороди». Так, як Він послужив учням, нічого не чекаючи від них навзаєм.

Його послання сьогодні так само є актуальним. Навіть у служінні людям є спокуса використовувати владу й силу, проте Божий шлях закликає нас служити Йому і любити один одного, а не боротися за владу один над одним. Ісус нагадує нам: більший той, хто підкоряється Богу і служить іншим.

МОЛИТВА

Батьку, допоможи нам служити Тобі через усе, що ми говоримо й робимо. Дай нам наслідувати приклад Ісуса, служачи один одному у любові та смиренності! Амінь.

Гетсиманський сад

«Він вийшов, і пішов за звичаєм на гору Оливну. А за Ним пішли учні Його. А прийшовши на місце, сказав їм: Моліться, щоб не впасти в спокусу. А Він Сам, відійшовши від них, як докинути каменем, на коліна припав та й молився, благаючи: Отче, як волієш, пронеси мимо Мене цю чашу! Та проте не Моя, а Твоя нехай станеться воля!...» (Євангеліє від Луки 22:39-42).

Ви коли-небудь думали про те, що Ісус звично робив щодня? Давньоєврейські джерела свідчать, що євреї у першому столітті брали участь в молитві кожен день, вранці та ввечері. Також, згідно з цими джерелами, широко поширеною практикою було цитування Повторення Закону 6:4-9: «Слухай, Ізраїлю: Господь, Бог наш Господь один! І люби Господа, Бога твого, усім серцем своїм, і всією душею своєю, і всією силою своєю!» (Повторення Закону 6:4-5).

Сучасники Ісуса вважали цитування цього місця Писання прийняттям Божої мудрості, Його правління і порядку над ними. Воно встановлювало правильний уклад і відносини, в яких Бог був царем, а люди — Його слугами.

Як ви думаєте, який вплив мала на Ісуса Його щоденна звичка підкорятися волі, порядку й правлінню Його Небесного Отця? Відповідь ми бачимо у найкритичніший момент боротьби Ісуса з Божою волею.

Згідно з Євангеліями, у Свою останню ніч земного життя Ісус молився на Оливній горі. Із західного боку Оливної гори за 20 хвилин можна спокійно піднятися на вершину пагорба. Ще 20 хвилин — і ви вже у східній пустелі, де були місця притулку тих, хто переховувався від влади. У той час, коли Ісус молився тієї ночі: «проте не Моя, а Твоя нехай станеться воля», Він фізично перебував у географічному місці, що давало Йому можливість легко втекти. Всього година пішої ходи, і Він міг стати абсолютно вільним — позбутися Кайяфи, Пілата і хреста. Проте Ісус відвернувся від цієї можливості та пішов на хрест, щоб бути у повному підпорядкуванні волі Свого Отця.

Як цієї фатальної ночі Ісус міг підпорядкувати Себе волі Небесного Отця, будучи людиною?

Відповідь така: Він вже зробив Своєю щоденною звичкою підпорядкування Богові! У Його повсякденному житті завжди була довіра Небесному Батькові, Він корився Його волі щодня протягом усього життя. Саме тому, у Гетсиманії, маючи можливість втекти, Ісус обрав волю Отця. Тому й нам не слід нехтувати буденними моментами життя, що відкривають можливість більше довіряти Богу і вчитися підкорятися Його волі!

МОЛИТВА

Батько, нехай у нашому житті відбувається не наша воля, але Твоя! Амінь.

Розп'яття

«А коли прибули на те місце, що звуть Череповище, розп'яли тут Його та злочинників, одного праворуч, а одного ліворуч. Ісус же промовив: Отче, відпусти їм, бо не знають, що чинять вони! (...) Наближалася шоста година, і темрява стала по цілій землі аж до години дев'ятої... І сонце затьмилось, і в храмі завіса роздерлась надвоє... І, скрикнувши голосом гучним, промовив Ісус: Отче, у руки Твої віддаю Свого духа! І це прорікши, Він духа віддав... (Євангеліє від Луки 23:33-34, 44-46).

Розп'яття — одна з найжорстокіших і принизливих форм страти, й римляни удосконалили її. На хрестах вони розпинали рабів, жорстоких злочинців і ворогів держави. Автори Євангелій не заглиблювалися у деталі хресної страти, тому що більшість людей, які жили в першому столітті, бачили багато жертв розп'яття. Жахливий вигляд нещасних не викликав бажання це обговорювати. Явною метою розп'яття Ісуса була насмішка над надією євреїв на викуплення. Народ ізраїльський тільки що відсвяткував свято свободи — Пасху, й послання Риму було простим і ясным: «Ви можете святкувати викуплення, проте Рим все ще править вами». Коли первосвященники привели Христа до Пілата й кричали, що Його потрібно розіпнути — тим самим вони глузували з Нього. Вони перемогли. Вони використали Пілата, щоб захистити своє багатство й владу — причому й те, й інше вони отримали за співпрацю з Римською імперією. Але коли принижений, висміяний і приречений на вкрай жорстокі й болісні муки Ісус висів на хресті, Він сказав: «Батько, прости їм, бо не розуміють, що творять». Той, хто наказав Своїм послідовникам любити ворогів і робити добро тим, хто ненавидить, вчинив саме так.

А потім, коли наблизився момент смерті, Ісус промовив слова кожного вірного єврея на смертному одрі: «У Твої руки я віддаю Свого Духа» (Псалтир 30:6). Цей псалом у цілому говорить про надію на спокутування.

У той жахливий день все кричало про перемогу зла. Глузування, приниження. Біль, жорстокість. На землю спустилася пільма. Поранений Ісус висів на хресті, надії та мрії зруйновані. Проте у момент, коли Він віддав останній вдих, Ісус проголосив цілковиту довіру вірному Отцю, Який Його не залишив! Ісус пішов на хрест, вірячи, що Батько виправдає Його та воскресить з мертвих. Він жодного разу не мав сумніву. Він просив Бога пробачити тих, хто насміхався над Ним. Коли з Його уст вирвався останній подих, Він підтвердив Свою надію на справедливого і люблячого Отця, Який не залишить Його в могилі. Ісус вірив, що завдяки Його жертві на хресті Боже спасіння стане доступним усім людям.

Чи впадаємо ми у розпач, коли знаходимо себе посеред хаосу, з розбитими і зламаним сподіваннями, осміяними та приниженими? У такі моменти довіра Богу здається майже неможливою. Переповняє страх, біль, образа, втрата, порожнеча... Все це Ісус переживав на хресті. Він не був позбавлений від болю, мук, приниження, або смерті. Але Він довіряв Своему Батькові. Ісус показав, як нам варто проходити такі моменти болю, страждання і тиску. Він простив тих, хто так вчинив з Ним, і Він ніколи не втрачав віри у Свого Отця.

МОЛИТВА:

Батько, навіть у найтемніші години дай нам бути схожими на Твого Сина Ісуса Христа, Який під час хресної страти прощав кривдників і довіряв Тобі. Амінь.

Воскресіння

«А дня першого в тижні прийшли вони рано вранці до гробу, несучи наготовані пахощі, та й застали, що камінь від гробу відвалений був. А ввійшовши, вони не знайшли тіла Господа Ісуса. І сталось, як безраді були вони в цім, ось два мужі в одежах блискучих з'явилися при них. А коли налякались вони й посхиляли обличчя додолу, ті сказали до них: Чого ви шукаєте Живого між мертвими? Нема Його тут, бо воскрес! Пригадайте собі, як Він вам говорив, коли ще перебував в Галілеї. Він казав: Сину Людському треба бути виданому до рук грішних людей, і розп'ятому бути, і воскреснути третього дня» (Євангеліє від Луки 24:1-7).

У першому столітті римляни розіп'яли тисячі євреїв, Ісус був одним з них. Його смерть на хресті не була унікальною. Унікальним було інше — воскресіння!

Ісус помер, але вийшов живим з гробниці. Воскресіння стало наріжним каменем проголошення Нового Завіту, що Ісус Месія, Син Божий. Коли Павло в Афінах звертався до поган-афінян (Дії 17:16-34), він заклав основу для проголошення свого послання. Він говорив про вітвар невідомому богу, цитував їх поетів, не наводячи цитат з «єврейських писань» — єдине, про що він не міг говорити натяками, було воскресіння, хоча греки вважали це безумством.

Воскресіння Ісуса затвердило Божу обіцянку вірним Господу, що вони також будуть брати участь у воскресінні (1 Солунян 4: 13-18); 1 Коринтян 15 розділ). Коли Ісус вмирав, Він повністю довіряв Своєму благому і люблячому Батькові. Його послідовники не поділяли віру свого Вчителя, але Бог — фахівець з перетворення темряви на світло, і Він робить неможливе можливим, створює життя зі смерті. Саме тому Ісус вийшов з гробниці!

Через воскресіння Ісуса Бог здобув перемогу над смертю, перетворивши її в життя. Він дав надію! Ось, чому посеред нашої глибокої темряви і відчаю нам сьогодні є, на що сподіватися. Неважливо наскільки темна ніч, лякає безнадійний діагноз, наскільки глибокими й безвихідними здаються обставини — Бог здобуде перемогу! Він перетворить смерть на життя, зробить неможливе можливим і осяє світлом темряву. Чому? Тому що Ісус вийшов з гробниці!

Апостол Петро підсумував надію, яку ми маємо завдяки воскресінню: «Благословенний Бог і Отець Господа нашого Ісуса Христа, що великою Своєю милістю відродив нас до живої надії через воскресіння з мертвих Ісуса Христа, на спадщину нетлінну й непорочну та нев'янучу, заховану в небі для вас, що ви бережені силою Божою через віру на спасіння, яке готове з'явитися останнього часу» (1 Петра 1:3-5).

Коли-небудь ми підійдемо до кінця свого життя і зустрінемо саму смерть. Але і тоді нам нема чого боятися, бо Ісус вийшов з гробниці!

МОЛИТВА

Батько, Ти наша надія. Навіть у наших найтемніших обставинах Ти — надія! Ти освітлюєш і наповнюєш життям наші життя, тому ми довіряємо Тобі. Дякуємо Тобі за надію, яка є у нас у воскресінні! Амінь.

Висновки та застосування

Останній тиждень життя Ісуса змінив світ назавжди. Протягом століть ця історія розповідалася різними способами, часто приховуючи або переглядаючи історичні деталі.

Новий Завіт детально описує події останнього тижня та подає їх як підставу для нашої віри. Ісус вийшов з гробниці. Для Його послідовників це стало втіленням надії посеред відчаю, появою світла в темряві й життя замість смерті.

Хрест допомагає нам зрозуміти, як підкоряти себе Богові навіть посеред страждань. Він вчить прощати навіть тих, хто робить жахливі злочини проти нас і показує, як довіряти Богу навіть тоді, коли обставини мають вигляд безвихідних.

Зустріч з воскреслим Ісусом запалила серця Його послідовників. Після цієї події вони пішли далі - світом страждань, труднощів, глузувань, втрат і навіть смерті. І вони були здатні пройти це все, тому що ніколи не забували про воскресіння!

Реальність воскресіння захопила їх, тому вони назавжди присвятили себе шляху служіння Ісусу. Чому? Тому що Він вийшов з гробниці. Порожня гробниця подарувала надію послідовникам Ісуса!

Вона дала їм тверде переконання і заклик «йти і навчати всі народи» (Матвія 28:19). Вона дала їм обіцянку вічного життя. Воскресіння Ісуса стало підставою для всього, що вони чинили й ким стали.

Нехай ця Пасха допоможе вам заново зрозуміти, що Він воскрес і прийняти те, що відкриває Його воскресіння нам!

CBN Emmanuel

Підпишіться на пабліки CBN Emmanuil!

<https://www.facebook.com/CBNemmanuil>

https://www.instagram.com/cbn_emmanuil/

Суперкнига:

<https://www.facebook.com/superkniga.tv>

Проект HelpUA.org — допомога сходу України

<http://helpua.org/>

<https://www.facebook.com/helpua.org>

Orphan's Promise – Обітниця сироті — допомога дітям групи ризику

<https://www.facebook.com/OrphansPromiseUa>

Детально про проекти CBN Emmanuil, статті, відео та залишити молитовну потребу: <https://emmanuil.cbn.org/>